

PROLOG

V ošetrovateľskej starostlivosti sa v dnešnej dobe vyvíja veľké množstvo rôznych hodnotiacich a meracích nástrojov zameraných na objektivizáciu údajov, ktoré sestry pomáhajú objektivizovať stav pacienta. Hodnotiace a meracie nástroje v chirurgii sú jedným zo základných nástrojov moderného chirurgického ošetrovateľstva. Problematika využívania týchto nástrojov po podrobnom preskúmaní môže poskytnúť dôležité informácie pri riešení situácie v dnešnej ošetrovateľskej starostlivosti a praxi sestier. Vo výučbe sestier stále zaznieva prax založená na dôkazoch, ako aj to, že práve sestry sú vedené k uplatňovaniu nových vedeckých poznatkov a informácií týkajúcich sa efektívnych ošetrovateľských postupov. S rastúcimi kompetenciami a autonómiou sestier v oblasti ošetrovateľstva sa zvyšuje aj jej zodpovednosť a samostatnosť. Voľba nástroja podľa faktu, kto bude dané hodnotenie u pacienta vykonávať, pretože narábanie s mnohými nástrojmi si vyžaduje špeciálne vzdelanie a náležitú prax sestier v oblasti používania hodnotiacich a meracích nástrojov či metód.

Z pohľadu odborníkov, ale aj praxe hodnotiace a meracie nástroje zjednodušujú prácu sestier, objektivizujú posúdenie, ktoré realizujú. V zahraničí sú tieto nástroje bežnou realitou v zdravotníckych zariadeniach a používajú ich aj sestry v ústavnej a domácej starostlivosti. U nás sa zatiaľ využívajú len sporadicky, preto sme sa rozhodli v tejto učebnici zosumarizovať – vybrať niektoré meracie a hodnotiace nástroje, ktoré sa vo veľkej miere môžu používať v chirurgickom ošetrovateľstve. Výsledky hodnotiacich a meracích nástrojov sa tak budú stávať dôležitým indikátorom kvalitnej ošetrovateľskej starostlivosti. Na našich pracoviskách sa spravidla stretávame s prevzatými alebo modifikovanými metodikami, ale pre ošetrovateľskú prax nie sú dané súbory k dispozícii. National Council of State Boards of Nursing (NCSBN) definuje komplexne ošetrovateľské hodnotenie ako rozsiahly zber dát tak v úvode, ako aj priebežne u jednotlivcov, v komunitách, rodine či v skupine pri riešení rozvíjajúcej sa znane zdravotného stavu pacienta/jednotlivca. V odbornej literatúre sa nachádza veľa hodnotiacich a meracích nástrojov týkajúcich sa geriatrického ošetrovateľstva, ale len málo z nich sa zameriava na hodnotiace a meracie nástroje v chirurgickom ošetrovateľstve.

Nami ponúkaná učebnica je komplexným spracovaním vybraných hodnotiacich a meracích nástrojov používaných v chirurgickom ošetrovateľstve. Pokúsili sme sa v nej zosumarizovať nami vybrané niektoré hodnotiace a meracie nástroje vhodné na používanie v chirurgickom ošetrovateľstve, ktoré by

malí uľahčiť prácu sestier. Kolektív autorov vychádzal pri spracovaní tohto učebného textu z domácej i zahraničnej literatúry, elektronických zdrojov, ako aj z výsledkov výskumov a práce založenej na dôkazoch. Tomuto zodpovedá i rozsah použitej literatúry uvádzanej v závere jednotlivých kapítol.

Cieľom autorov bolo vytvoriť učebný text, ktorý by pomohol zorientovať sa v chirurgickom ošetrovatelstve predovšetkým študentom bakalárskeho a magisterskeho štúdia ošetrovatelstva a špecializačného štúdia.

Autori predpokladajú, že táto učebnica doplní chýbajúcu literatúru vo vzdelávaní študentov v chirurgii z pohľadu ošetrovatelstva a bude súčasťou odporúčanej vysokoškolskej literatúry v univerzitnom vzdelávaní profesionálov pre zdravotnícku prax.

Dabica Líboudi
za kolektív autorov